

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อการเพิ่มการผลิตกำลังคนเข้าทำงานใน
สถานประกอบการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

Attitude of Director Technical College Toward Increasing Manpower
Production for Workplaces in the Eastern Economic Corridor

ทรงยศ บัวเฟื่อน*

Songyot Buaphuean

Received : December 1, 2022

Revised : February 20, 2023

Accepted : March 9, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อการเพิ่มการผลิตกำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในประเด็นวิธีการเพิ่มจำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาให้กับวิทยาลัยเทคนิค เพื่อผลิตกำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา และผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ ประเด็นแรก เปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Mindset) ของคนในสังคมที่มีต่ออาชีวศึกษา และนักเรียนอาชีวศึกษาในทิศทางลบ ประเด็นที่สอง เปิดโอกาสให้อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคเข้าสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

คำสำคัญ : วิทยาลัยเทคนิค / การผลิตกำลังคน / เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

*อาจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Lecturer in Department of Communication Arts, Faculty of Humanities and Social Sciences Burapha University (Corresponding Author) e-mail: songyot_b@yahoo.com

ABSTRACT

The qualitative study on “technical college directors' attitudes toward increasing manpower production for workplaces in the Eastern Economic Corridor” aimed to investigate the attitudes of technical college directors on the issue of how to increase the number of students in technical colleges to produce manpower for workplaces in the Eastern Economic Corridor. Purposive sampling was used to select the samples. Interviews were conducted with the directors of Chonburi Technical College, Chachoengsao Technical College, and Rayong Technical College. The findings raise two issues that must be addressed. First, the public's negative mindset toward vocational education and vocational students must be changed. Second, teachers from technical colleges should be given opportunities to teach in secondary school classes.

Keywords : Technical Colleges / Production of Manpower / Eastern Economic Corridor

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

Sukon (2021) ระบุว่า วิทยาลัยเทคนิคเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งผลิตกำลังคนที่เกี่ยวข้องเฉพาะด้าน เพื่อให้จบการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ทันที นักเรียนที่เข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เนื่องจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้เปิดสอนทางด้านอุตสาหกรรมเป็นหลัก โดยจะเปิดรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และเปิดรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยเทคนิคส่วนใหญ่จะเปิดสอนสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างก่อสร้าง ช่างเครื่องกล ฯลฯ ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคหลายแห่งเปิดสอนระดับปริญญาตรีหลากหลายสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การบัญชี การตลาดและธุรกิจค้าปลีก และสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น วิทยาลัยเทคนิคในปัจจุบันจึงมีทั้งนักเรียนที่เป็นเพศชาย และนักเรียนเพศหญิงเข้าศึกษาคละเคล้ากัน

สถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีหลากหลาย ทั้งภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร และอุตสาหกรรมประเภทอื่นอีกมากมาย มีทั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก อุตสาหกรรมขนาดใหญ่หลายแห่งมีคนทำงานนับหมื่นคน มีทั้งนักลงทุนที่เป็นคนไทย และนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาดำเนินธุรกิจในพื้นที่แห่งนี้ คณะทำงานประสานงานด้านการพัฒนาบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้สำรวจความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง พบว่า ภายในปี พ.ศ. 2570 สถานประกอบการที่อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดนี้ต้องการกำลังคนมากถึง 564,176 คน ในจำนวนนี้เป็นความต้องการกำลังคนที่จบจากสถาบันอาชีวศึกษา 253,114 คน (Education and Personnel Development Projects to Support Investment 12 S-Curve Target,2019)

รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์เรื่อง “ช่องว่างระหว่างความต้องการบุคลากร และความสามารถในการผลิตของสถานศึกษาและฐานข้อมูล” จัดทำโดยสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งได้สำรวจผู้จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2562 พบว่า มีผู้จบการศึกษาระดับ ปวช.จำนวน 11,114 คน แบ่งเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐ 5,498 คน สถาบันการศึกษาของเอกชน 5,616 คน ส่วนระดับ ปวส.นั้น มีผู้จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของรัฐ จำนวน 4,936 คน จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของเอกชน 6,759 คน (Information Technology and Vocational Manpower Center and Office of the Higher Education Commission, 2020)

จะเห็นได้ว่าการผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กับความต้องการกำลังคนระดับอาชีวศึกษาของสถานประกอบการในพื้นที่นั้นไม่สอดคล้องกัน ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เห็นว่าการที่วิทยาลัยเทคนิคจะผลิตกำลังคนได้มากขึ้นนั้นจำเป็นต้องมีนักเรียนเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้น ปัญหาที่เป็นอยู่ในขณะนี้คือ วิทยาลัยเทคนิคผลิตกำลังคนได้น้อยกว่าจำนวนที่สถานประกอบการต้องการ ปัญหาที่เชื่อว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตคือ สถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะขาดแคลนบัณฑิตสายอาชีพมากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่บัณฑิตจำนวนมากที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาไม่มีความรู้ บัณฑิตหลายคนทำงานไม่ตรงตามสาขาวิชาที่พวกเขาจบการศึกษามา ปัญหานี้กำลังเป็นปัญหาใหญ่ในพื้นที่แห่งนี้ จำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหาคือการจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงได้ จำเป็นต้องรับรู้ความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกว่าพวกเขามีความคิดเห็นต่อวิธีการเพิ่มจำนวนนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่เขาบริหารงานอยู่อย่างไร เพื่อให้เขาจะสามารถผลิตบัณฑิตเข้าทำงานในสถานประกอบการที่กำลังขาดแคลนแรงงานสายอาชีพดังที่กล่าวมา ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงจำเป็นต้องศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ว่า พวกเขาเหล่านั้นมีความคิดเห็นต่อวิธีการเพิ่มจำนวนผู้เข้าเรียนต่อวิทยาลัยเทคนิคอย่างไร กล่าวอีกนัยหนึ่ง งานชิ้นนี้ต้องการศึกษาว่าทำไมจึงจะมีนักเรียนเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้น เพื่อวิทยาลัยเทคนิคจะได้ผลิตกำลังคนรองรับการเติบโตของสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ที่มีต่อวิธีการเพิ่มจำนวนนักเรียนให้เข้าเรียนต่อวิทยาลัยเทคนิค

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาชิ้นนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) บุคคลที่มีความรู้และเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) วิทยาลัยเทคนิคประจำจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 3 แห่ง รวม 3 ท่าน ใน

ประเด็นความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการที่จะทำให้นักเรียนเข้าเรียนต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) ซึ่งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ในประเด็น วิธีการทำให้วิทยาลัยเทคนิคผลิตกำลังคนได้มากขึ้น ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ ได้แก่ ประเด็นแรก การเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Mindset) ที่มีต่ออาชีวศึกษาและนักเรียนอาชีวะในทิศทางลบ ประเด็นที่สอง เปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ดังต่อไปนี้

1. เปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Mindset) ที่มีต่อ “อาชีวศึกษา” และ “นักเรียนอาชีวะ” ในทิศทางลบ

คนไทยมี “ความเชื่อที่ส่งผลต่อพฤติกรรม” (Mindset) ต่อนักเรียนอาชีวะในทิศทางลบ การจะพัฒนาอาชีวศึกษาให้ก้าวหน้า จำเป็นต้องเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้เห็นคุณค่าของ “อาชีวศึกษา” มากกว่าที่เป็นอยู่ ในประเด็นนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ ประเด็นแรก หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเร่งสร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีทัศนคติต่อการเรียนสายอาชีพในทิศทางบวก ประเด็นที่สอง ภาครัฐกิจเอกชนจัดประกวดผลิตสื่อเปลี่ยนมุมมองต่อเด็กอาชีวะ ดังต่อไปนี้

1.1 หน่วยงานภาครัฐเร่งสร้างการรับรู้ให้ประชาชนมีทัศนคติต่อการเรียนสายอาชีพในทิศทางบวก

การจะทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากขึ้น จะต้องทำให้นักเรียน และผู้ปกครองของนักเรียนมีทัศนคติต่อเด็กอาชีวะในทิศทางบวกเสียก่อน กระทรวงศึกษาธิการควรเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคมให้รับรู้เกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพเสียใหม่ ประเด็นสำคัญที่ควรสื่อให้คนในสังคมรับรู้ พบ 4 ประเด็น ได้แก่ เรียนสายอาชีพหางานทำง่ายกว่าเรียนสายสามัญ เรียนจบสายอาชีพมีรายได้ดี เรียนจบสายอาชีพมีโอกาสก้าวหน้าทัดเทียมกับการเรียนจบสายสามัญ และ เปลี่ยนมายด์เซ็ทของคนในสังคมที่มองว่าเด็กอาชีวะคือเด็กที่เรียนไม่เก่ง มีพฤติกรรมเกเร ดังต่อไปนี้

-เรียนสายอาชีพหางานทำง่ายกว่าเรียนสายสามัญ

การเรียนต่อที่วิทยาลัยเทคนิคเป็นการเรียนสายอาชีพ หลักสูตรที่เรียนจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนจบออกไปมีความรู้เฉพาะด้าน สามารถใช้ความรู้ประกอบอาชีพได้ทันที การที่จะทำให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากขึ้นนั้น จะต้องประชาสัมพันธ์ไปยังสาธารณชนให้รับรู้ว่าการเรียนจบจากวิทยาลัยเทคนิคแล้วจะมีงานทำ ไม่ตกงาน ดังข้อความ

“ปัจจุบันเด็กที่เรียนจบจากวิทยาลัยเทคนิคมีงานทำแทบทุกคน ในขณะที่คนที่จบปริญญาทำงานทำไม่ได้ ตกงานกันเป็นแสนๆ คน ต้องประชาสัมพันธ์เรื่องนี้”

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง กล่าวว่า ในอดีตได้มีโอกาสเข้าไปสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนบางแห่ง สามารถชักจูงให้นักเรียนเข้าเรียนต่อวิทยาลัยเทคนิคได้จำนวนมาก ดังข้อความ

“ผมทดลองมา 7 ปีแล้วที่โรงเรียนขยายโอกาส เด็กไม่ไปเรียนมัธยมปลายเลย
อยากจะเข้าสายอาชีพอย่างเดียว ส่วนใหญ่จบแล้วมีงานทำทุกคน”

-เรียนจบสายอาชีพมีรายได้ดี

กระทรวงศึกษาธิการควรประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมรับรู้ว่าคุณครูหลานเรียนจบจาก
วิทยาลัยเทคนิคแล้วจะมีรายได้ดี นักเรียนที่จบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคหลายคนเข้าทำงานครั้งแรกมีรายได้
ต่อเดือนมากกว่าผู้ที่เรียนจบปริญญาตรีหลายคน ดังข้อความ

“ตอนนั้นคนเข้าใจว่าเรียนจบสายอาชีพจะมีรายได้ไม่น้อยกว่าจบปริญญา เขาไม่รู้ว่า
นักเรียนที่จบจากวิทยาลัยเทคนิคเขามีรายได้ต่อเดือนเกินสองหมื่นบาทก็เยอะแยะ”

-เรียนจบสายอาชีพมีโอกาสก้าวหน้าทัดเทียมกับเรียนจบสายสามัญ

คนในสังคมมักเข้าใจว่าคนที่เลือกเรียนสายอาชีพจะมีโอกาสก้าวหน้าน้อยกว่าคนที่เลือก
เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทุกวันนี้คนที่จบจากวิทยาลัยเทคนิคไปจบปริญญาตรี จบปริญญาโท จบ
ปริญญาเอก กันหลายคน ไม่แตกต่างจากการเลือกเรียนสายสามัญ ดังข้อความ

“คนมักจะเข้าใจว่าเด็กที่เรียนสายอาชีพก้าวหน้าน้อยกว่าเด็กที่เรียนสายสามัญ จริง
ๆ แล้ว ไม่ใช่อย่างนั้น เด็กที่จบจากวิทยาลัยเทคนิคแล้วไปเรียนต่อสูง ๆ ก็มีเยอะ”

-เด็กอาชีวะคือเด็กที่เรียนไม่เก่ง มีพฤติกรรมเกร

สื่อมวลชนมักจะนำเสนอข่าวนักเรียนอาชีวะยกพวกทำร้ายนักเรียนอาชีวะด้วยกัน การ
นำเสนอข่าวในทิศทางลบเช่นนี้ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ย่อมทำให้คนในสังคมเข้าใจว่านักเรียนอาชีวะเป็นกลุ่มเยาวชนที่
เรียนหนังสือไม่เก่ง มักสร้างความเดือดร้อนให้คนในสังคม การรับรู้เช่นนี้มีผลทำให้ผู้ประกอบการไม่ส่งเสริมให้บุตร
หลานเข้าเรียนต่อสายอาชีพ ทว่าในความเป็นจริงมีนักเรียนอาชีวะจำนวนน้อยมากที่มีพฤติกรรมเช่นนั้น ดัง
ข้อความ

“เด็กอาชีวะส่วนใหญ่ตั้งใจเรียน เขาต้องการไปทำอาชีพที่เขาเลือก เขามีเป้าหมาย
ของเขาชัดเจน แต่ภาพมันออกไปอย่างนั้น”

1.2 หน่วยงานภาครัฐกิจเอกชนจัดประกวดผลผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อเด็กอาชีวะ

หน่วยงานภาครัฐกิจเอกชนสามารถมีบทบาทในการเปลี่ยน “มายด์เซ็ท” ของคนในสังคมที่มีต่อ
นักเรียนอาชีวะได้ คำว่า ภาคเอกชน ประกอบด้วย 3 หน่วยงานหลัก ได้แก่ สถาบันการศึกษาที่เอกชนเป็น
เจ้าของ องค์กรภาคเอกชน และ สื่อมวลชน ดังต่อไปนี้

-สถาบันการศึกษาที่เอกชนเป็นเจ้าของ

ผู้ประกอบการจำนวนมากสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อที่สถาบันการศึกษาภาคเอกชน
ถ้าหากกระทรวงศึกษาธิการขอความร่วมมือผู้บริหารสถาบันการศึกษาภาคเอกชนส่งเสริมนักเรียนให้ผลิตสื่อ
เปลี่ยนมุมมองที่มีต่อนักเรียนอาชีวะ จะทำให้คนในสังคมรับรู้เกี่ยวกับนักเรียนอาชีวะดีขึ้น และจะส่งผลให้
ผู้ประกอบการของเยาวชนสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้นตามไปด้วย ดังข้อความ

“เด็กเดี๋ยวนี้เก่งเรื่องเทคโนโลยี สถาบันการศึกษาของเอกชนก็มีเด็กที่เรียนทางด้าน
สื่อเยอะ ส่งเสริมให้เขาผลิตสื่อเปลี่ยนมายด์เช็ทคนให้มองอาชีพเสียใหม่”

-องค์กรที่ประกอบธุรกิจภาคเอกชน

องค์กรธุรกิจภาคเอกชนสามารถมีบทบาทเปลี่ยนมุมมองของคนในสังคมให้มองสถาบัน
อาชีวศึกษา และมองนักเรียนอาชีวะในทิศทางที่ดีขึ้นได้ เช่น จัดประกวดผลิต “สาร” เปลี่ยนมุมมองต่อเด็ก
อาชีวะ โดยกำหนดรางวัลสำหรับผู้ชนะการประกวดให้หลากหลาย เมื่อ “สาร” เหล่านี้ถูกเผยแพร่ไปยัง
สาธารณชน จะทำให้คนในสังคมมอง “อาชีวศึกษา” ดีขึ้น ดังข้อความ

“ภาคเอกชนก็ทำได้ ถ้าคิดจะช่วยกันจริง ๆ จัดประกวดผลิตสื่อเปลี่ยนมุมมองต่อเด็ก
อาชีวะ ให้รางวัล ต้องช่วยกันหลายส่วนงาน จะปล่อยให้หน่วยใดหน่วยหนึ่งทำ มันก็
ไม่สำเร็จ”

-สื่อมวลชน

สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนในสังคม ถ้าหากสื่อมวลชนนำเสนอ “สาร” ให้คนใน
สังคมเห็นคุณค่าของการเรียนสายอาชีพมากกว่านี้ โดยเฉพาะนำเสนอให้เห็นความจำเป็นที่วิทยาลัยเทคนิค
จะต้องเร่งผลิตกำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการที่กำลังขาดแคลนแรงงาน เชื่อว่า ผู้ปกครองจะสนับสนุน
ให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้น ดังข้อความ

“สื่อมวลชนมีบทบาทมาก แนะนำให้คนเปลี่ยนมุมมองต่อเด็กอาชีวะเสียใหม่ ให้มอง
เด็กอาชีวะในทางที่ดีขึ้น อาชีวะกำลังเป็นที่ต้องการของการพัฒนาภาคตะวันออก”

2. เปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ผลการศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก เปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคร่วม
สอนวิชาแนะแนวแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ประเด็นที่สอง เปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคร่วม
สอนนักเรียนมัธยมศึกษาในรายวิชาการงานอาชีพ ดังต่อไปนี้

2.1 เปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคร่วมสอนวิชาแนะแนวแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง กล่าวในทิศทาง
เดียวกันว่า วิธีการหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) มากขึ้น คือ การให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้เข้าไปสอนวิชาแนะแนว เพื่อให้ความรู้ใน 2 ประเด็น
ได้แก่ การให้ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิค และ การให้ความรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับ
เมื่อจบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิค ดังต่อไปนี้

-การให้ความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิค

ปัจจุบันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาไม่รู้ว่าการเรียนสายอาชีพนั้นจะต้องเรียนหลักสูตรอะไรบ้าง
แต่ละหลักสูตรมีจุดเด่นอย่างไร จะต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง จะต้องพัฒนาทักษะการปฏิบัติในเรื่องอะไรบ้าง ดัง
ข้อความ

“ผมเคยสอนมาแล้ว เด็ก 97 เปอร์เซนต์เรียนต่ออาชีพะ ทำไมไม่ให้อาจารย์เราไปสอนนักเรียนโรงเรียนประจำจังหวัด ประจำอำเภอบ้าง เด็กจะได้รู้ว่าอาชีพมันเป็นอย่างไรง”

-การให้ความรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อจบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิค

ปัจจุบันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาไม่รู้ว่าสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พร้อมทั้งจะให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ ให้ค่าใช้จ่ายเป็นรายเดือน และหาสถานที่ฝึกงานให้พร้อมกับให้ค่าตอบแทนระหว่างการฝึกงานด้วย ที่สำคัญคือ สถานประกอบการพร้อมที่จะรับเข้าทำงานโดยให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่าการเรียนจบปริญญาตรี ดังข้อความ

“ทุกวันนี้เด็กยังไม่รู้ ครูก็ไม่รู้ สถานประกอบการพร้อมให้ค่าเล่าเรียน ให้เงินเดือน ให้ที่พัก มีค่าตอบแทน จบแล้วทำงานเลย ให้เงินสูงกว่าเด็กที่จบปริญญาตรีอีก”

2.2 เปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคร่วมสอนนักเรียนมัธยมศึกษาสายวิชาการงานอาชีพ

การที่อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้เข้าไปสอนนักเรียนมัธยมศึกษาในสายวิชาการงานอาชีพ เช่น วิชาพื้นฐานช่างไฟฟ้า นอกจากนักเรียนจะได้ความรู้แล้ว อาจารย์สามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการเรียนที่วิทยาลัยเทคนิคแก่นักเรียนได้ ประเด็นนี้พบ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ การปรับมุมมองของนักเรียนต่อการเรียนสายอาชีพ และ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นนโยบาย ดังต่อไปนี้

-การปรับมุมมองของนักเรียนต่อการเรียนสายอาชีพ

หากอาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้เข้าไปสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสายวิชาการงานอาชีพ นักเรียนจะรู้จักการทำงานของระบบไฟฟ้าเบื้องต้น สามารถป้องกันอันตรายที่เกิดจากไฟฟ้าช็อตได้ ที่สำคัญคือ อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคสามารถชักจูงใจนักเรียนมัธยมศึกษาให้เห็นประโยชน์ของการศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคได้ เมื่อมีนักเรียนเข้ามาเรียนมากขึ้น ก็จะทำให้วิทยาลัยเทคนิคผลิตกำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้มากขึ้น ดังข้อความ

“ควรจะให้ครูอาชีพไปสอนนักเรียนโรงเรียนมัธยมในสายวิชาการงานอาชีพในโรงเรียนขนาดเล็ก ถ้าโรงเรียนใหญ่ ๆ นี่คงจะยาก เพราะเขาเน้นให้เด็กเรียนสายสามัญ”

-หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นนโยบาย

หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นนโยบายให้ผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้มีส่วนร่วมในการสอนวิชาการงานอาชีพแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา เชื่อว่าจะทำให้มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากกว่าที่เป็นอยู่ ที่ผ่านมามีอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคบางแห่งได้ติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อขอเข้าไปสอนนักเรียน ทว่าได้รับความร่วมมือน้อยมาก ดังข้อความ

“วันนี้ถ้าจะเข้าไปสอน ผู้บริหารโรงเรียนเขาไม่ยินดี แต่ถ้าผู้มอำนาจกำหนดเป็นนโยบายชัดเจน เขาต้องทำตาม ถ้าให้โอกาสเรา เราปลูกฝังนักเรียนได้”

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า การจะทำให้วิทยาลัยเทคนิคผลิตกำลังคนได้มากขึ้นนั้น จะต้องทำให้คนในสังคมรับรู้ประโยชน์ของการศึกษาสายอาชีพในทิศทางบวกมากกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งรับรู้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพของวิทยาลัยเทคนิค และรับรู้ถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยเทคนิค และประโยชน์ที่บัณฑิตจากวิทยาลัยเทคนิคจะได้รับหลังจากสำเร็จการศึกษา เนื่องจากคนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่านักเรียนอาชีวะมักจะมีอุปนิสัยเกเร สร้างปัญหาให้กับคนในสังคมบ่อยครั้ง ดังผลการศึกษาของ Pakarana & Sawangboon (2019) ที่ระบุว่า ปัญหาที่ทำให้มีผู้เข้าเรียนสายอาชีพน้อยเป็นเพราะผู้ปกครองและตัวนักเรียนเองที่มีทัศนคติว่าคนที่เรียนสายอาชีพส่วนใหญ่เป็นคนที่มีผลการเรียนไม่ดี และสอดคล้องกับ Chiangkul (2553) ที่ระบุว่า กระทรวงศึกษาธิการให้ความสนใจที่จะพัฒนาการเรียนการสอนสายสามัญมากกว่าจะพัฒนาการศึกษาสายอาชีพ ที่ผ่านมาจึงพัฒนาอาชีวศึกษาน้อยกว่าที่ควรจะเป็น สอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่าผู้ปกครองมักจะไม่สนับสนุนให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ เพราะรับรู้ผ่านสื่อมาโดยตลอดว่านักเรียนอาชีวะเป็นกลุ่มเยาวชนที่ไม่สนใจเล่าเรียนมากนัก มักจับกลุ่มสร้างปัญหาให้กับคนในสังคม ทว่า ในความเป็นจริงนั้นนักเรียนอาชีวะที่มีพฤติกรรมเช่นนั้นน้อยมาก ส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน สิ่งที่ควรประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมรับรู้คือ มีภาคเอกชนจำนวนมากที่พร้อมจะให้ทุนสนับสนุนนักเรียน ประกอบกับนักเรียนที่จบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคจำนวนมากได้รับค่าตอบแทนต่อเดือนมากกว่าบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัย ดังเช่นที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่งกล่าวว่า บัณฑิตที่เพิ่งจบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคที่ตนบริหารงานอยู่ เข้าทำงานในสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้รับค่าตอบแทนเกินกว่า 20,000 บาท ต่อเดือน ในขณะที่บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยหลายคนได้ค่าตอบแทนน้อยกว่านี้

ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคเห็นว่า ถ้าหากหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนร่วมกันผลิต “สาร” เปลี่ยนมุมมองของคนในสังคมให้หันมาต่อ “อาชีวศึกษา” และ “นักเรียนอาชีวะ” ในทิศทางบวกมากกว่าที่เป็นอยู่ จะมีผลต่อการรับรู้ของคนในสังคม สิ่งที่จะตามมาคือ ผู้ปกครองจะสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อสายอาชีพน้อยลง ดังเช่นผลการศึกษาที่พบว่า สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนในสังกัดผลิต “สาร” เปลี่ยนค่านิยมของคนในสังคมในเรื่องนี้ได้ เนื่องจากเยาวชนปัจจุบันมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหว มีเสียงประกอบที่น่าสนใจ และสามารถส่งต่อไปยังบุคคลอื่นได้กว้างขวางและรวดเร็ว เชื่อว่าหากผู้บริหารหน่วยงานดังกล่าวร่วมมือกันทำอย่างจริงจัง จะมีเยาวชนเข้าศึกษาต่อสายอาชีพน้อยลง วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง จะสามารถผลิตกำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Toomthong & Wannit (2022) ที่ระบุว่า สถาบันการศึกษาในปัจจุบันได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของนักเรียนให้สาธารณชนรับรู้ และกระตุ้นให้ครูเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้น ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนด (Technology Determinism Theory of Media) ซึ่ง (Garsia Orosa, Berta, Lopes Garcia, Xose and

Wazquez Herrero, Jorge 2020, pp.5-15) ระบุว่า ทฤษฎีนี้มีแนวคิดหลัก (Main Concept) กล่าวถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม โดยมีที่สนใจว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีการสื่อสารได้ส่งผลกระทบต่อวิถีคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้รับสาร ที่ขณะเช่นนี้สอดคล้องกับการที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมองว่า การให้สถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาเอกชน และหน่วยงานธุรกิจภาคเอกชน ร่วมมือกันนั้นเป็นความจำเป็นที่ผู้มีอำนาจควรผลักดันให้เกิดขึ้น

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Pakarana & Sawangboon (2019) ที่ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา และแนวทางส่งเสริมภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา” ซึ่งระบุว่า สถาบันอาชีวศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้คนในสังคมรับรู้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งหลักสูตรที่ทันสมัยที่และตรงกับความต้องการของสถานประกอบการในพื้นที่ ให้สาธารณชนรับรู้ประโยชน์ที่นักเรียนวิทยาลัยเทคนิคได้รับอยู่ ทั้งได้รับการสนับสนุนค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าตอบแทนการฝึกงาน และอัตราค่าตอบแทนของกำลังคนที่จบจากวิทยาลัยเทคนิค นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของ Kaewrod (2564) ซึ่งศึกษาเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อภาพลักษณ์อาชีวศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1” ซึ่งระบุว่า สถาบันอาชีวศึกษาได้จัดการเรียนการสอนด้วยการพัฒนาหลักสูตรเป็นแบบ “ทวิภาคี” โดยร่วมมือกับผู้แทนจากสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน เปิดโอกาสให้นักเรียนอาชีวศึกษาเข้าไปฝึกงานในสถานประกอบการ มีพนักงานผู้เชี่ยวชาญคอยสอนงานอย่างใกล้ชิด ดังแนวคิดของ Prosser (1929) ที่ระบุว่า การจะพัฒนาการอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนให้คล้ายกับการทำงานจริงมากที่สุด ผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาจะต้องปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความขัดแย้งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคที่เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรผลักดันให้สถาบันการศึกษาของรัฐ สถาบันการศึกษาภาคเอกชน และองค์กรภาคเอกชน ร่วมกันส่งเสริมให้เยาวชนผลิตสื่อเปลี่ยนมุมมองของคนในสังคมให้รับรู้การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคให้มากกว่านี้ เช่น ถ้าจบการศึกษาในสายอาชีพจะหางานทำง่ายกว่าการจบจากสายสามัญ และมีรายได้ที่ดีกว่า ที่สำคัญคือ ผู้เรียนจะมีโอกาสก้าวหน้าทัดเทียมกับการเรียนสายสามัญ

ส่วนผลการศึกษาที่พบว่าจะทำให้มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้นนั้น จะต้องเปิดโอกาสให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้เข้าไปสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยเฉพาะเข้าไปสอนนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งหมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่ออาจารย์จะสามารถให้ข้อมูลแก่นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสได้ ทั้งเรื่องการจัดการเรียนการสอน และประโยชน์ในด้านอื่นที่นักเรียนจะได้รับ โดยเฉพาะเมื่อนักเรียนจบการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคแล้วจะสามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง และมีช่องทางในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้นอย่างไร

อย่างไรก็ตาม การจะให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้เข้าไปสอนนักเรียนระดับมัศึกษานั้น ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจน ไม่เช่นนั้นผู้บริหารโรงเรียนหลายแห่งจะไม่เปิดโอกาสให้อาจารย์วิทยาลัยเทคนิคได้เข้าไปสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยเชื่อว่าถ้าหากได้มีโอกาสเข้า

ไปสอนรายวิชาแนะแนว และวิชาการงานอาชีพ จะสามารถโน้มน้าวใจให้นักเรียนหันมาเรียนสายอาชีพได้มากขึ้น จะเป็นผลดีต่อนักเรียน ต่อครอบครัวของนักเรียน และเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการที่เข้ามาดำเนินธุรกิจ ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ทิศนะของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนี้สอดคล้องกับทัศนะของ Laowattana (2021) ที่ปรึกษาสำนักงานระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก ที่ระบุว่า ขณะนี้ได้ประสานไปยัง โรงเรียนมัธยมศึกษา และสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพื่อ ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา และระดับอาชีวศึกษาให้เชื่อมโยงกัน เพราะการจะทำให้วิทยาลัยเทคนิคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลิดักำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการที่กำลังขาดแคลนแรงงานสายอาชีพนั้น จำเป็นต้องทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคมากขึ้น (Laowattana, 2001, p.1)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแล สถาบันการศึกษาสามารถกระตุ้นให้สถาบันการศึกษาทั้งของภาครัฐ และภาคเอกชน ร่วมกันให้จัดประกวดการผลิตสื่อเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อ “นักเรียนอาชีวะ” และมีต่อ “อาชีวศึกษา” เพื่อสร้างการรับรู้ใหม่แก่คนในสังคม วิธีเช่นนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เยาวชน ผู้ปกครองของเยาวชนมีทัศนคติในทางบวกต่อการเรียนสายอาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้พวกเขาเหล่านั้นส่งเสริมให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยเทคนิคมากขึ้น จะทำให้วิทยาลัยเทคนิคผลิตกำลังคนได้มากขึ้น

2. ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีวศึกษา ควรจะประสานงานกับผู้บริหารหน่วยงานที่มีบทบาทพัฒนาสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อกำหนดเป็นนโยบายให้อาจารย์จากวิทยาลัยเทคนิคได้มีโอกาสเข้าไปให้ความรู้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้งโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากขึ้น ซึ่งจะทำให้วิทยาลัยเทคนิคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลิตกำลังคนเข้าทำงานในสถานประกอบการที่กำลังขาดแคลนแรงงานสายอาชีพได้มากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้ที่สนใจศึกษาในประเด็นใกล้เคียงสามารถเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึกให้มากขึ้นได้ เช่น กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการผลิตกำลังคนของวิทยาลัยเทคนิค หรืออาจใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม โดยเชิญบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว และผู้ใช้บัณฑิต เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้

Reference

Burapha University, Education and Personnel Development Projects to Support Investment
12 S-Curve Target. (2019). **Performance Report 2019**. Chonburi : Burapha University.

[In Thai]

- Burapha University, Information Technology and Vocational Manpower Center and Office of the Higher Education Commission. (2020). **Performance Report 2019**. Chonburi : Burapha University. [In Thai]
- Chiangkul, W. (2010, **Thailand Education Condition Report 2009-2010**), **Work Study Club**. [Online]. Available : <http://witayakornclub.wordpress.com> [2023, February 28]. [In Thai]
- Garsia Orosa, Berta, Lopes Garcia, Xose and Wazquez Herrero, Jorge. (2020). Journalism in Digital Native Media: Beyond Technological Determinism. **Media and Communication**, 8 (2), 5-15.
- Kaewrod, M. (2021, January-June). A Study on the Stakeholder's Opinion toward Vocational Education Image in the Institute of Vocational Education Northeastern Region 1. **Vocational Education Innovation and Research Journal**, 5(1), 108-119. [In Thai]
- Laowattana, C. (2021, September 5). Vocational teacher teach high school. **Bangkokbiznews**, p.1.
- Pakkarana, N. & Sawangboon, T. (2019, July-December). Factors Affecting Continuing to Study in Vocational Education and Guidelines on Promoting the Image of Vocational Education : Mixed Methods Research. **Journal of Educational Measurement** , **Mahasarakham University**, 26(2), 146-159. [In Thai]
- Prosser, C. (1929). **Vocational Education in Democracy**. New York : Century.
- Sukon, P. (2021, July-December). The Administration Model Development for Don Muang Technical College to Upgrade the Educational Quality According to the Educational Standards of Schools. **Journal of Research and Innovation**, 4(2). [In Thai]
- Thumthong, B. & Wannit, P. (2022, July-September). Education in the Era of Digital Disruption and the Image of the Covid-19 Situation towards Learning Management in Thai Educational Schools. **The Golden Teak : Humanities and Social Sciences Journal**, 28(3), 1-13. [In Thai]